

Maryla Bieniek-Majka¹, Sebastian Grajewski²

Raport z badań losów zawodowych i edukacyjnych absolwentów Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy; rocznik 2017

Wprowadzenie

Od 2006 roku Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy prowadzi badania mające na celu monitorowanie losów zawodowych i edukacyjnych swoich absolwentów.³ Wzorem lat poprzednich za pomocą kwestionariusza ankiety opracowanego przez Międzywydziałowy Zakład Jakości Kształcenia uzyskano dane o losach absolwentów po sześciu miesiącach od ukończenia studiów wyższych. Niniejsze badanie jest o tyle ciekawe gdyż po raz pierwszy w kilkunastoletniej historii uczelni obejmuje swoim zakresem absolwentów studiów jednolitych, magisterskich na kierunku Prawo.

Cel i metody badawcze

Celem niniejszego badania było poznanie sytuacji zawodowej i dalszych planów edukacyjnych absolwentów z 2017 roku. Badanie objęto wszystkich absolwentów kończących studia w tym roku akademickim i przeprowadzono go za pomocą wystandaryzowanego kwestionariusza ankiety, opracowanego przez Międzywydziałowy Zakład Ewaluacji Jakości Kształcenia Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, który został rozdany w dniu absolutorium, w sześć miesięcy po ukończeniu studiów. Formularz zawierał pytania między innymi dotyczące: płci, miejsca zamieszkania, zatrudnienia, zgodności wykonywanej pracy z kierunkiem ukończonych studiów, a także dalszych planów edukacyjnych. W 2017 roku w wywiadzie ankietowym wzięło udział 164 absolwentów. Wielkość próby

¹ Dr Maryla Bieniek-Majka – Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy, Instytut Nauk Ekonomicznych.

² Sebastian Grajewski.

³ B. Bazeli, *Raport z badania losów zawodowych i edukacyjnych absolwentów kierunku „ekonomia” KPSW w Bydgoszczy. Rocznik 2014*, [w:] A. Czyżewski, D. Czakowski (red.), *Efektowność ekonomiczna i adekwatność społeczna w wyborach gospodarczych*, Wyd. KPSW w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2015, s. 9–10.

badawczej była zróżnicowana w zależności od ukończonego kierunku studiów. Pozyskane wyniki pozwalają na określenie sytuacji zawodowej absolwentów z 2017 roku.

Wyniki badań

Badaniem zostali objęci absolwenci, którzy w 2017 roku ukończyli studia. Jak wynika z danych zawartych w tabeli 1. najwięcej absolwentów z Wydziału Nauk Społecznych i Filologicznych ukończyło studia na kierunku pedagogika (89% badanych), z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii reprezentowali administrację (58% badanych), a z Wydziału Technicznego – informatykę (53% badanych). Wyniki badań dotyczące rozkładu płci respondentów potwierdzają stereotyp o mniej lub bardziej „męskich”, bądź „żeńskich” kierunkach. I tak Wydział Techniczny jest zdecydowanie „męski”, gdyż wszyscy absolwenci biorący udział w badaniu reprezentowali płęć męską. Natomiast ponad połowę absolwentów na kierunku prawo (90%), pedagogika (84%), filologia (57%) stanowiły kobiety. Respondentkami niniejszego badania reprezentującymi kierunek resocjalizacji były tylko kobiety.

Tabela 1. Struktura absolwentów według kierunku ukończonych studiów i płci

Wydział	Kierunek	Osoby (%)	Kobieta (%)	Mężczyzna (%)
Wydział Nauk Społecznych i Filologicznych	Pedagogika	89	84	16
	Resocjalizacja	1	100	0
	Filologia	10	57	43
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii	Ekonomia	29	23	77
	Administracja	58	33	67
	Prawo	13	90	10
Wydział Techniczny	Budownictwo	20	0	100
	Geodezja i kartografia	27	0	100
	Informatyka	53	0	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie kwestionariusza ankiet.

Na podstawie informacji zawartych w tabeli 2. po raz kolejny⁴ można stwierdzić, że absolwenci Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy to przede wszystkim mieszkańcy terenów wiejskich. Mieszkańcami miast w większości byli absolwenci pedagogiki (86%), informatyki (75%) czy administracji (60%). Może to wynikać z większej chłonności miejskich rynków pracy na absolwentów tychże właśnie kierunków studiów.

⁴ Porównaj z M. Bieniek-Majka, Raport z badań „*Losy zawodowe i edukacyjne absolwentów 2015 roku*” Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, „*Roczniki Ekonomiczne KPSW w Bydgoszczy*” 2016, nr 9, s. 505-512., czy M. Bieniek-Majka, *Losy zawodowe i edukacyjne absolwentów 2015 i 2016 roku Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy*, „*Studia z zakresu nauk prawnoustrojowych. MISCELLANEA*” 2017, Tom VII, s. 319-327.

Tabela 2. Struktura absolwentów według kierunku ukończonych studiów i miejsca zamieszkania

Wydział	Kierunek	Osoby zamieszkujące miasto (%)	Osoby zamieszkujące wieś (%)
Wydział Nauk Społecznych i Filologicznych	Pedagogika	86	14
	Resocjalizacja	2	98
	Filologia	12	88
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii	Ekonomia	24	76
	Administracja	60	40
	Prawo	16	84
Wydział Techniczny	Budownictwo	0	100
	Geodezja i kartografia	25	75
	Informatyka	75	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie kwestionariusza ankiet.

Wybór specjalizacji na studiach wśród respondentów ukazują wyniki badania zawarte w tabeli 3. Na Wydziale Nauk Społecznych i Filologicznych na kierunku pedagogicznym najwięcej absolwentów ukończyło specjalność oligofrenopedagogiki (34%), a także ex aequo edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz pedagogiki szkolnej z elementami socjoterapii (27%). Na kierunku filologicznym wśród absolwentów zdecydowaną popularnością cieszyła się filologia angielska (71%).

Tabela 3. Struktura absolwentów według kierunku i specjalności ukończonych studiów

Wydział	Kierunek	Specjalność	Osoby (%)	Kobieta (%)	Mężczyzna (%)
Wydział Nauk Społecznych i Filologicznych	Pedagogika	Oligofrenopedagogika	34	95	5
		Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna	27	88	12
		Pedagogika szkolna z elementami socjoterapii	27	71	29
		Psychopedagogika	2	100	0
		Rewalidacja	3	100	0
		Praca socjalna	2	0	100
		Pedagogika specjalna z elementami socjoterapii	2	100	0
		Resocjalizacja	2	0	100
	Filologia	Filologia angielska	71	40	60
		Filologia rosyjska	14	100	0
		Brak odpowiedzi	14	100	0
	Resocjalizacja	Resocjalizacja	100	100	0

c.d. Tabela 3

Wydział	Kierunek	Specjalność	Osoby (%)	Kobieta (%)	Mężczyzna (%)
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii	Ekonomia	Rachunkowość przedsiębiorstw i finanse	64	93	7
		Ekonomia menedżerska	9	0	100
		Zarządzanie kadrami i doradztwo personalne	18	50	50
		Brak odpowiedzi	9	100	0
	Administracja	Administracja publiczna	58	65	35
		Bezpieczeństwo publiczne	33	73	27
		Administracja gospodarcza	2	0	100
		Administracja samorządowa	2	100	0
		Brak odpowiedzi	4	50	50
	Prawo	Prawo	100	9	91
Wydział Techniczny	Budownictwo	Rewitalizacja obiektów budowlanych	67	0	100
		Brak odpowiedzi	33	0	100
	Geodezja i kartografia	Geodezja i kartografia	100	0	100
	Informatyka	Sieci komputerowe i bezpieczeństwo systemów	75	0	100
		Grafika komputerowa	13	0	100
		Teleinformatyka	13	0	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie kwestionariusza ankiet.

Najwięcej respondentów na kierunku ekonomicznym ukończyło specjalizację rachunkowość przedsiębiorstw i finanse (64%), na kierunku administracja wybrało jako specjalność administrację publiczną (58%). Natomiast na Wydziale Technicznym na kierunku budownictwo największą popularnością wśród respondentów cieszyła się specjalność rewitalizacja obiektów budowlanych (67%), a wśród absolwentów informatyki – sieci komputerowe i bezpieczeństwo systemów (75%). Specjalizacja dla absolwentów resocjalizacji, prawa oraz geodezji i kartografii jest tożsama z kierunkiem studiów.

Na podstawie informacji zawartych w tabeli 4. możemy zauważyć, że absolwenci stawiali wyższe noty merytorycznej niż organizacyjnej jakości kształcenia w murach Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy. Ich oceny oscylowały najczęściej w wartościach bardzo dobrych i dobrych, niemal niezależnie od kierunku. Wyjątkiem jest ocena kierunku resocjalizacja oraz budownictwo, czy geodezja i kartografia, gdzie średnia ocena jest niższa od pozostałych kierunków.

Tabela 4. Struktura absolwentów według kierunku ukończonych studiów i oceny jakości kształcenia

Wydział	Wyszczególnienie	Skala	Organizacyjna jakość kształcenia (%)	Merytoryczna jakość kształcenia (%)
Wydział Nauk Społecznych i Filologicznych	Pedagogika	1	0	0
		2	2	0
		3	8	11
		4	31	30
		5	44	44
		Brak odpowiedzi	16	16
	Resocjalizacja	1	0	0
		2	0	0
		3	0	100
		4	100	0
		5	0	0
		Brak odpowiedzi	0	0
	Filologia	1	0	0
		2	14	0
		3	14	0
		4	14	29
		5	43	57
		Brak odpowiedzi	14	14
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii	Ekonomia	1	0	0
		2	0	0
		3	23	14
		4	27	45
		5	50	41
		Brak odpowiedzi	0	0
	Administracja	1	0	0
		2	0	0
		3	7	2
		4	22	24
		5	49	51
		Brak odpowiedzi	22	22
	Prawo	1	0	0
		2	0	0
		3	10	0
		4	40	30
		5	30	50
		Brak odpowiedzi	20	20

c.d. Tabela 4

Wydział Techniczny	Budownictwo	1	0	0
		2	0	0
		3	0	33
		4	0	0
		5	33	0
		Brak odpowiedzi	67	67
	Geodezja i kartografia	1	0	0
		2	0	0
		3	50	25
		4	25	50
		5	0	0
		Brak odpowiedzi	25	25
	Informatyka	1	0	0
		2	13	0
		3	0	13
		4	13	0
		5	63	75
		Brak odpowiedzi	13	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie kwestionariusza ankiet.

Absolwenci nie tylko wysoko oceniają jakość kształcenia, ale zauważają, że wiele przedmiotów realizowanych w czasie toku studiów znalazło zastosowanie w ich życiu zawodowym. I tak najczęściej wymienianymi przedmiotami o największym pragmatyzmie wśród absolwentów pedagogiki były następujące zajęcia: edukacja plastyczna, muzyczna, matematyczna, edukacja przedszkolna, metodyka wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, pedagogika, pedagogika specjalna, pedagogika zabawy, podstawy socjoterapii, prawo oświatowe, psychologia, psychologia wychowawcza i współczesne problemy pedagogiki. Dla absolwentów resocjalizacji były to europejskie standardy więzienne. Filolodzy najczęściej wymieniali zajęcia z emisji głosu, gramatyki i tłumaczeń zwykłych i biznesowych.

Ekonomiści uważają natomiast, że największe, w ich życiu zawodowym, zastosowanie ma wiedza zdobyta na następujących przedmiotach: matematyka, rachunkowość, rachunkowość bankowa, rachunkowość finansowa i budżetowa, statystyka, zarządzanie kadrami, oraz zarządzanie zasobami personalnymi. Absolwenci administracji wymienili największą liczbę praktycznych przedmiotów. Ich zdaniem w życiu zawodowym korzystają z wiedzy zdobytej podczas zajęć z bezpieczeństwa publicznego, etyki zawodowej, finansów, prawa: administracyjnego, karnego, pracy, rodzinnego i opiekuńczego, Unii Europejskiej, a także z egzekucji administracyjnej, historii administracji, informacji niejawnych, polityki społecznej, samorządu terytorialnego czy zarządzania zasobami personalnymi. Dla prawników największe zastosowanie w pracy ma wiedza zdobyta podczas studiowania prawa oświatowego, karnego i prawa pracy.

Absolwenci geodezji i kartografii jako najbardziej przydatne przedmioty w swoim życiu zawodowym wymienili fotometrię i wycenę nieruchomości. Absolwenci budownictwa najwyżej ocenili praktykę zawodową, a informatycy zajęcia z baz danych, programowania, grafiki komputerowej czy projektowania sieci komputerowej.

Niewątpliwie na ocenę pragmatyzmu zdobywanej wiedzy miał fakt, że zdecydowana większość absolwentów była aktywna zawodowo podczas trwania toku studiów. Najmniejszy odsetek zatrudnionych był wśród absolwentów prawa (tylko 60%, przy pełnym zatrudnieniu na przykład ekonomistów, czy absolwentów wydziału technicznego).

Tabela 5. Struktura absolwentów według kierunku ukończonych studiów oraz stanu zatrudnienia

Wydział	Kierunek	Odpowiedź	Osoby zatrudnione podczas toku studiów (%)	Osoby, które zmieniły miejsce zatrudnienia po ukończeniu studiów (%)	Osoby, które wykonują pracę zawodową zgodną z ukończonym kierunkiem studiów (%)
Wydział Nauk Społecznych i Filologicznych	Pedagogika	TAK	92	22	59
		NIE	8	77	38
		Brak odpowiedzi	0	2	3
	Resocjalizacja	TAK	100	100	0
		NIE	0	0	100
		Brak odpowiedzi	0	0	0
	Filologia	TAK	86	14	57
		NIE	14	86	43
		Brak odpowiedzi	0	0	0
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii	Ekonomia	TAK	100	18	68
		NIE	0	82	32
		Brak odpowiedzi	0	0	0
	Administracja	TAK	91	11	67
		NIE	7	87	31
		Brak odpowiedzi	2	2	2
	Prawo	TAK	60	30	40
		NIE	40	70	60
		Brak odpowiedzi	0	0	0
Wydział Techniczny	Budownictwo	TAK	100	33	100
		NIE	0	67	0
		Brak odpowiedzi	0	0	0
	Geodezja i kartografia	TAK	100	50	50
		NIE	0	50	50
		Brak odpowiedzi	0	0	0
	Informatyka	TAK	100	25	88
		NIE	0	75	13
		Brak odpowiedzi	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie kwestionariusza ankiet.

Ukończenie studiów i zdobycie kwalifikacji przełożyło się na zmianę zatrudnienia. Największy odsetek wśród absolwentów, którzy zmienili stanowisko pracy po zakończeniu studiów odnotowano wśród geodetów i kartografów (50%), budowlanców (33%), prawników (30%) i informatyków (25%).

Zmiany w zatrudnieniu miały też wpływ na zgodność wykonywanej pracy z ukończonym kierunkiem studiów. Absolwenci Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy mogą pochwalić się wysoką zbieżnością wykonywanej pracy zawodowej z profilem swojego wykształcenia. Najwyższy odsetek zanotowano wśród budowlanców (100%) i informatyków (88%), następnie ekonomistów (68%), absolwentów administracji (67%). Absolwenci Wydziału Nauk Społecznych i Filologicznych wykonują pracę zgodną z kierunkiem ukończonych studiów w 59% w przypadku pedagogów i 57% filologów. Najniższy odsetek – 40% zanotowano wśród absolwentów prawa.

Tabela 6. Struktura absolwentów według planów dalszej edukacji

Wydział	Kierunek	Dalsza edukacja	Osoby (%)
Wydział Nauk Społecznych i Filologicznych	Pedagogika	Studia drugiego stopnia w KPSW	16
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	0
		Studia podyplomowe	25
		Inna forma np. kursy	20
		Brak odpowiedzi	39
	Resocjalizacja	Studia drugiego stopnia w KPSW	0
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	0
		Studia podyplomowe	0
		Inna forma np. kursy	0
		Brak odpowiedzi	100
	Filologia	Studia drugiego stopnia w KPSW	14
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	14
		Studia podyplomowe	0
		Inna forma np. kursy	14
		Brak odpowiedzi	57
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii	Ekonomia	Studia drugiego stopnia w KPSW	27
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	0
		Studia podyplomowe	0
		Inna forma np. kursy	18
		Brak odpowiedzi	55
	Administracja	Studia drugiego stopnia w KPSW	11
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	2
		Studia podyplomowe	18
		Inna forma np. kursy	24
		Brak odpowiedzi	44
	Prawo	Studia drugiego stopnia w KPSW	0
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	10
		Studia podyplomowe	40
		Inna forma np. kursy	30
		Brak odpowiedzi	20

c.d. Tabela 6

Wydział Techniczny	Budownictwo	Studia drugiego stopnia w KPSW	0
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	0
		Studia podyplomowe	0
		Inna forma np. kursy	0
		Brak odpowiedzi	100
	Geodezja i kartografia	Studia drugiego stopnia w KPSW	0
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	25
		Studia podyplomowe	0
		Inna forma np. kursy	25
		Brak odpowiedzi	50
	Informatyka	Studia drugiego stopnia w KPSW	0
		Studia drugiego stopnia na innej Uczelni	50
		Studia podyplomowe	0
		Inna forma np. kursy	38
		Brak odpowiedzi	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie kwestionariusza ankiet.

Można zauważyć, że w przypadku prawników nie posiadanie pracy zgodnej z kierunkiem studiów ma przełożenie na najwyższą (40%) deklarację chęci dalszego zdobywania kwalifikacji i podnoszenia poziomu swoich kompetencji. O dalszym kształceniu myślą także absolwenci studiów pierwszego stopnia – 27% ekonomistów, 16% pedagogów, 14% filologów, czy 11% absolwentów administracji wskazując, że chcieliby pozostać w murach Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy. Niestety ze względu na brak możliwości kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia w macierzystej uczelni absolwenci Wydziału Technicznego deklarują chęć podjęcia dalszego kształcenia w innych placówkach.

Zanotowany często brak odpowiedzi o dalsze plany edukacyjne może wynikać z jednej strony z usatysfakcjonowania z posiadanych odpowiednich kompetencji i kwalifikacji w danym momencie życia absolwentów. Natomiast z drugiej strony należy pamiętać o tym, że okres studiów, to czas wielu wyrzeczeń, szczególnie w przypadku czynnych zawodowo studentów, jakimi byli absolwenci Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy; rocznik 2017.

Podsumowanie

Konkludując należy zauważyć, że większość absolwentów była aktywna zawodowo podczas studiów, ukończenie studiów oraz zdobycie nowych kompetencji i kwalifikacji pozwoliło absolwentom na zmianę stanowiska pracy powodując, zwiększenie zbieżności wykonywanej pracy z profilem ukończonych studiów, większym zainteresowaniem kontynuowania procesu kształcenia wykazali się absolwenci, którzy w mniejszym stopniu wykonują pracę zgodną z ukończonym kierunkiem studiów, absolwenci zauważają pragmatyzm przedmiotów realizowanych podczas toku studiów oraz wysoko oceniają merytoryczną

jakość kształcenia w murach Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, czego potwierdzeniem jest chęć kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia przez badanych licencjatów.

Bibliografia

- Bazeli B., *Raport z badania losów zawodowych i edukacyjnych absolwentów kierunku „ekonomia” KPSW w Bydgoszczy. Rocznik 2014*, [w:] Czyżewski A., Czakowski D. (red.), *Efektowność ekonomiczna i adekwatność społeczna w wyborach gospodarczych*, Wyd. KPSW w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2015.
- Bieniek-Majka M., *Raport z badań „Losy zawodowe i edukacyjne absolwentów 2015 roku” Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy*, „Roczniki Ekonomiczne KPSW w Bydgoszczy” 2016, nr 9.
- Bieniek-Majka M., *Losy zawodowe i edukacyjne absolwentów 2015 i 2016 roku Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy*, „Studia z zakresu nauk prawnoustrojowych. MISCELLANEA” 2017, Tom VII.